

Eierskapskontroll - Fosen Helse IKS

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Åfjord kommune

Møtedato

03.02.2025

Saknr

03/25

Saksbehandler Torbjørn Brandt

Arkivkode FE-217, TI-&58

Arkivsaknr 24/290 - 7

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget legger fram rapport fra eierskapskontroll av Fosen Helse IKS til behandling i kommunestyret med følgende forslag til vedtak:

1. Kommunestyret ber rådmannen å sørge for at det legges frem en sak hvor kommunens eierskapsmelding behandles i løpet av valgperioden.
2. Kommunestyret ber rådmannen legge frem sak til behandling i kommunestyret hvor kommunestyret får anledning til å vurdere:
  - a. behovet for eiermøter.
  - b. behovet for opplæring i eierskap av kommunestyrets medlemmer.
  - c. behovet for en tydeliggjøring av roller og ansvar for kommunens eierrepresentanter.
  - d. hvilken rapportering kommunestyret skal ha.
  - e. prinsipper for styregodtgjørelse generelt i kommunens eierskap.
  - f. retningslinjer for valgkomiteens arbeid og mandat, herunder etablere rutiner for fastsettelse av styregodtgjørelse.
  - g. organiseringen og eventuelt vurdere hvilken organisasjonsform som er hensiktsmessig.
3. Kommunestyret ber rådmannen om å rapportere til kontrollutvalget om hvordan punkt 2 i vedtaket er fulgt opp innen 1.9.2025.

Vedlegg

Rapport fra forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll - Fosen Helse IKS

Saksopplysninger

Kontrollutvalget bestilte eierskapskontroll av Fosen Helse IKS, se sak 52/23 behandlet i møtet 20.12.2023. Eierskapskontrollen handler om hvordan kommunene utøver eierskapet i selskapet.

Bestillingen er gjort på grunnlag av plan for forvaltningsrevisjon 2019- 2023 vedtatt av kommunestyret. Kontrollutvalget vedtok prosjektplanen i sak 12/24 i kontrollutvalgets møte den 14.06.2024.

Revisor utarbeidet følgende problemstilling eierskapskontrollen:

Utøver kommunen eierskapet i Fosen helse IKS i tråd med kommunestyrets vedtak, lovkrav og etablerte normer for god eierstyring?

1. Har kommunestyret vedtatt styringsdokumenter for selskapet, herunder selskapsavtale og eierskapsmelding?
  - a. Er roller, ansvar og myndighet for eierstyring av Fosen helse IKS avklart?
  - b. Får kommunestyret tilstrekkelig informasjon om Fosen helse IKS i tråd med prinsippene for god eierstyring og kommunens egne bestemmelser?
  - c. Skjer utvelgelsen og valg av styremedlemmer i tråd med lovkrav og anbefalinger?

Til problemstilling 1 har revisor konkludert med at:

Kommunens utøvelse av eierskap i Fosen helse IKS har noen sentrale mangler i forhold til kommunestyrets vedtak, lovkrav og etablerte normer for god eierstyring.

Til problemstilling 1a. har revisor konkludert med at:

Kommunen har ikke vedtatt en eierskapsmelding i inneværende valgperiode eller forrige valgperiode og dette er ikke i samsvar med lovkravet. Selskapsavtalen er nylig revidert for Fosen helse IKS. Eierrepresentanter har fått opplæring i eierstyring, noe som gir innsikt i roller, styringslinjer og ansvarsfordeling. Kommunestyret har mangler i tilsvarende opplæring.

Til problemstilling 1b. har revisor konkludert med at:

Kommunen oppnevner sentrale folkevalgte som eierrepresentanter, og disse møter i eierorganet. En gjennomgang av ansvar og myndighet til eierrepresentantene som grunnlag for dialog og rapportering til kommunestyret kunne vært tydeliggjort. Det er ikke gjennomført eiermøter i Fosen helse IKS for strategi- og utfordringsdialog mellom eierne og selskapet, noe som savnes.

Til problemstilling 1c. har revisor konkludert med at:

Det er mangler i informasjonen om eierstyring av Fosen helse IKS til kommunestyret.

Til problemstilling 1d. har revisor konkludert med at:

Fosen helse IKS har vedtektsfestet valgkomité, men det mangler en instruks for valgkomiteens arbeid. Kommunen har ikke hatt noen generell prinsippdiskusjon om styregodtgjørelse eller om styregodtgjørelsen i Fosen helse IKS og representantskapet har ikke vedtatt styregodtgjørelse siden 2015.

På grunnlag av konklusjonene har revisor utarbeidet følgende anbefalinger til kommunen som eier:

- Sikre at eierskapsmelding vedtas i kommunestyret i samsvar med kommunelovens krav.
- Sikre opplæring i eierskap til kommunestyrets medlemmer
- Vurdere behovet for eiermøter.
- Vurdere tydelige roller og ansvar til eierrepresentantene.
- Vurdere hvilken rapportering kommunestyret skal ha.
- Fastsette prinsipper for styregodtgjørelse generelt i kommunens eierskap.
- Få på plass retningslinjer for valgkomiteens arbeid og mandat, herunder etablere rutiner for fastsettelse av styregodtgjørelse.
- Skape klarhet i organiseringen og eventuelt vurdere hvilken organisasjonsform som er hensiktsmessig.

Vurdering og konklusjon

Rapporten er i tråd med kontrollutvalgets bestilling og prosjektplanen. Revisors vurderinger er omfattende og grundige, og gir godt grunnlag for å konkludere. Eierskapskontrollen gir kommunen, som eier av selskapet, nødvendig og nyttig informasjon som kan bidra til læring og forbedring for utøvelsen av eierskapet.

Kommunestyret må selv få anledning til å vurdere og ta stilling til revisors anbefalinger. Dette gjøres mest hensiktsmessig ved at kommunedirektøren legger frem en egen sak til behandling i kommunestyret med revisors anbefalinger.

Sekretariatet anbefaler at utvalget oversender rapporten til behandling i kommunestyret.